

МЕДИЦИНСКА ГЕНЕТИКА

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ
Регенеративна медицина

ПРВИ СЕМЕСТАР

школска 2023/2024.

Предмет:

МЕДИЦИНСКА ГЕНЕТИКА

Предмет се вреднује са 8 ЕСПБ. Недељно има 6 часа активне наставе (3 часа предавања и 3 часа за рад у малој групи)

ПРВА ГОДИНА СТУДИЈА

НАСТАВНИЦИ И САРАДНИЦИ:

РБ	Име и презиме	Email адреса	званије
1.	Биљана Љујић	bljujic74@gmail.com	Ванредни професор
2.	Марина Газдић Јанковић	marinagazdic87@gmail.com	Доцент

СТРУКТУРА ПРЕДМЕТА:

Модул	Назив модула	Недеља	Предавања недељно	ДОН	Руководилац модула
1.	Принципи хумане генетике	5	3	3	Проф. др Биљана Љујић
2.	Генетика у медицини	5	3	3	Доц. др Марина Газдић Јанковић
3.	Клиничка генетика	5	3	3	Проф. др Биљана Љујић
$\Sigma 45+45=90$					

ОЦЕЊИВАЊЕ:

Студент савладава премет по модулима. Оцена је еквивалентна броју стечених поена (види табеле). Поени се стичу на два начина:

ДОН: На овај начин студент може да стекне до 30 поена израдом семинарских радова.

ЗАВРШНИ ТЕСТ: На овај начин студент може да стекне до 70 поена. Тест има 35 питања. Свако питање вреди 2 поена.

МОДУЛ		МАКСИМАЛНО ПОЕНА	
		семинарски радови	завршни тест
1.	Принципи хумане генетике	10	
2.	Генетика у медицини	10	70
3.	Клиничка генетика	10	
	Σ	100	

Завршна оцена се формира на следећи начин:

Да би студент положио предмет мора да стекне минимум 51 поен.

број стечених поена	оценка
0 - 50	5
51 - 60	6
61 - 70	7
71 - 80	8
81 - 90	9
91 - 100	10

**ЗАВРШНИ ТЕСТ
0-70 ПОЕНА**

**ОЦЕЊИВАЊЕ
ЗАВРШНОГ ТЕСТА**

Тест има 35 питања.
Свако питање вреди 2 поена.

ЛИТЕРАТУРА:

назив уџбеника	аутори	издавач	библиотека	читаоница
Емеријеви основи медицинске генетике.	P.Tigrprennz, S Ellard.	Датастатус, Београд, 2009.	Има	Има
Принципи клиничке цитогенетике.	Милошевић-Ђорђевић О.	Е Медицински факултет, Крагујевац, 2010.	Има	Има
Молекуларна биологија у медицини.	Timothy M.Cox.	Медицинска наклада, Загреб, 2000.	Има	Има

ПРОГРАМ

ПРВИ МОДУЛ: ПРИНЦИПИ ХУМАНЕ ГЕНЕТИКЕ

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 1 (ПРВА НЕДЕЉА):

ЋЕЛИЈСКА И МОЛЕКУЛАРНА ОСНОВА НАСЛЕЂИВАЊА

предавање 3 часа	ДОН 3 часа
Историјат и утицај генетике на медицину	Методе анализе хромозома
Ћелијкс аи молекуларна основа наслеђивања	Молекуларна цитогенетика
Хромозоми и деоба ћелије	

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 2 (ДРУГА НЕДЕЉА):

ДНК ТЕХНОЛОГИЈА-ГЕНЕТИЧКИ ИНЖЕЊЕРИНГ И ЊЕГОВА ПРИМЕНА

предавање 3 часа	ДОН 3 часа
Клонирање ДНК	Ланчана реакција полимеризације (PCR)
Технике анализе ДНК	Хибридизација нуклеинских киселина. Секвенционирање ДНК. Примене полиморфних секвенци ДНК.
Биолошки ризик од ДНК технологије	Технике контроле биолошких ризика.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 3 (ТРЕЋА НЕДЕЉА):

МАПИРАЊЕ И ИДЕНТИФИКАЦИЈА ГЕНА КОД МОНОГЕНСКИХ БОЛЕСТИ

предавање 3 часа	ДОН 3 часа
Идентификација гена	Пројекат генома човека.
Генетика развића	Гени и фамилије гена одговорни за развиће. Епигенетика и развиће.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 4 (ЧЕТВРТА НЕДЕЉА):

МОДЕЛИ НАСЛЕЂИВАЊА

предавање 3 часа	ДОН 3 часа
Менделово наслеђивање	Конструисање родослова и терминологија
Математика и популациона генетика	Фреквенције алела у популацијама.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 5 (ПЕТА НЕДЕЉА):

ПОЛИГЕНСКО И МУЛТИФАКТОРСКО НАСЛЕЂИВАЊЕ

предавање 3 часа	ДОН 3 часа
Полигенско наслеђивање и нормална дистрибуција	Полигенско наслеђивање и нормална дистрибуција

ДРУГИ МОДУЛ: ГЕНЕТИКА У МЕДИЦИНИ

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 6 (ШЕСТА НЕДЕЉА):

ХЕМОГЛОБИН И ХЕМОГЛОБИНОПАТИЈЕ

предавање 3 часа	ДОН 3 часа
Синтеза и контрола експресије хемоглобина.	Поремећаји синтезе хемоглобина.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 7 (СЕДМА НЕДЕЉА):

БИОХЕМИЈСКА ГЕНЕТИКА

предавање 3 часа	ДОН 3 часа
Урођене грешке метаболизма аминокиселина, угљених хидрата, стероида, липида, пурине и пиримидина, порфирина, органских киселина и бакра.	Дијагностика и терапија урођених грешака метаболизма.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 8 (ОСМА НЕДЕЉА):

ФАРМАКОГЕНЕТИКА

предавање 3 часа	ДОН 3 часа
Генетске варијације и њихов утицај на метаболизам лекова	Генетске варијације и њихов утицај на метаболизам лекова

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 9 (ДЕВЕТА НЕДЕЉА):

ГЕНЕТИКА МАЛИГНИХ БОЛЕСТИ И ИМУНОГЕНЕТИКА

предавање 3 часа	ДОН 3 часа
Онкогени, тумор-супресорски гени и епигенетика	Разликовање удела генетских фактора и фактора окружења у генези малигних болести.
Имуногенетика	Наследне и стечене имунодефицијенције-примери.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 10 (ДЕСЕТА НЕДЕЉА):

**ГЕНЕТИЧКИ ФАКТОРИ ЧЕСТИХ
БОЛЕСТИ**

предавање 3 часа	ДОН 3 часа
Генетичка подложност честим болестима	Начини доказивања генетичке подложности честим болестима

ТРЕЋИ МОДУЛ: КЛИНИЧКА ГЕНЕТИКА

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 11 (ЈЕДАНАЕСТА НЕДЕЉА):

КОНГЕНИТАЛНЕ АНОМАЛИЈЕ И ДИСМОРФИЧНИ СИНДРОМИ

предавања 3 часа	ДОН 3 часа
Дефиниција и класификација конгениталних аномалија. Генетички узроци малформација. Мултифакторско наслеђивање и фактори спољашњег окружења.	Конгениталне аномалије и дисморфични синдроми-дијагностика и примери.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 12 (ДВАНАЕСТА НЕДЕЉА):

ХРОМОЗОМСКЕ АБЕРАЦИЈЕ

предавања 3 часа	ДОН 3 часа
Хромозомске аберације-инциденца и индикације за хромозомску анализу	Хромозомске аберације-примери

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 13 (ТРИНАЕСТА НЕДЕЉА):

МОНОГЕНСКИ ПОРЕМЕЋАЈИ

предавање 3 часа	ДОН 3 часа
Клиничке карактеристике моногенских поремећаја	Моногенски поремећаји-дијагностика и терапија.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 14 (ЧЕТРНАЕСТА НЕДЕЉА):

ПРЕНАТАЛНА ДИЈАГНОСТИКА И ГЕНЕТИЧКО САВЕТОВАЊЕ

предавање 3 часа	ДОН 3 часа
Скрининг генетских болести	Скрининг и тестирање особа са високим ризиком.
Пренатална дијагностика и репродуктивна генетика	Технике које се користе у пренаталној дијагностици.
Генетичко саветовање	Израчунање и предочавање ризика.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 15 (ПЕТНАЕСТА НЕДЕЉА):

ТЕРАПИЈА ГЕНЕТСКИХ БОЛЕСТИ

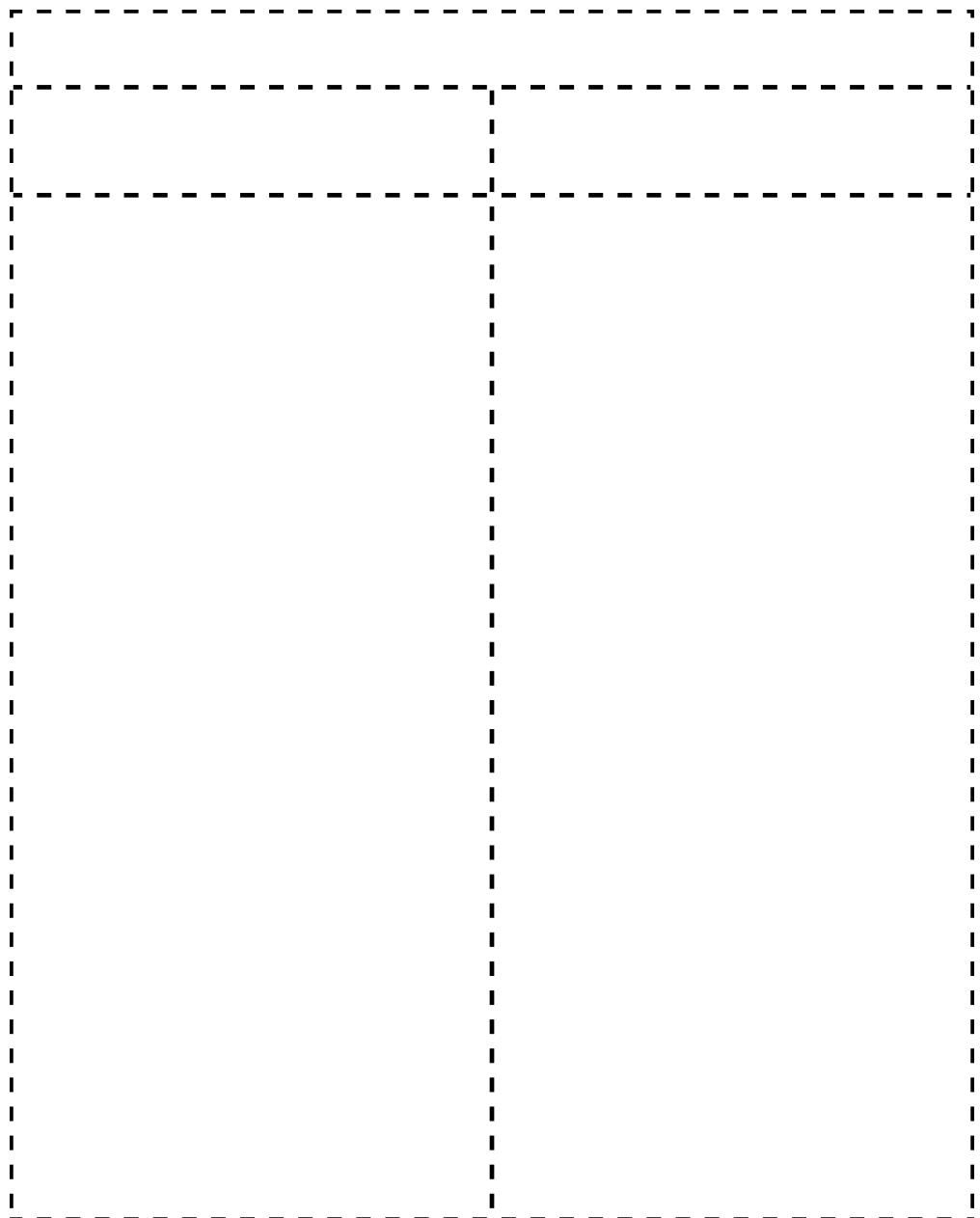
предавање 3 часа	ДОН 3 часа
Лечење генетских болести	Конвенционално лечење генетских болести-надокнада ензима/протеина; медикаментна терапија; примена технологије рекомбиноване ДНК у терапији.
Етичка и правна питања у медицинској генетици	Општа начела и етичке дилеме.

РАСПОРЕД ПРЕДАВАЊА

РАСПОРЕД

ДОН

РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ МЕДИЦИНСКА ГЕНЕТИКА

модул	недеља	датум	време	место	тип	назив методске јединице	наставник
1	1				П	ЋЕЛИЈСКА И МОЛЕКУЛАРНА ОСНОВА НАСЛЕЂИВАЊА	Проф. др Биљана Љујић Доц. др Марина Газдић Јанковић
1	1				ДОН	Методе анализе хромозома Молекуларна цитогенетика	Проф. др Биљана Љујић Доц. др Марина Газдић Јанковић
1	2				П	ДНК ТЕХНОЛОГИЈА-ГЕНЕТИЧКИ ИНЖЕЊЕРИНГ И ЊЕГОВА ПРИМЕНА	Проф. др Биљана Љујић Доц. др Марина Газдић Јанковић
1	2				ДОН	Ланчана реакција полимеризације (PCR). Хибридизација нуклеинских киселина. Секвенционирање ДНК. Примене полиморфних секвенци ДНК. Технике контроле биолошких ризика.	Проф. др Биљана Љујић Доц. др Марина Газдић Јанковић
1	3				П	МАПИРАЊЕ И ИДЕНТИФИКАЦИЈА ГЕНА КОД МОНОГЕНСКИХ БОЛЕСТИ	Проф. др Биљана Љујић Доц. др Марина Газдић Јанковић
1	3				ДОН	Пројекат генома човека. Гени и фамилије гена одговорни за развиће. Епигенетика и развиће.	Проф. др Биљана Љујић Доц. др Марина Газдић Јанковић
1	4				П	МОДЕЛИ НАСЛЕЂИВАЊА	Проф. др Биљана Љујић Доц. др Марина Газдић Јанковић
1	4				ДОН	Конструисање родослова и терминологија. Фреквенције алела у популацијама.	Проф. др Биљана Љујић Доц. др Марина Газдић Јанковић
1	5				П	ПОЛИГЕНСКО И МУЛТИФАКТОРСКО НАСЛЕЂИВАЊЕ	Проф. др Биљана Љујић Доц. др Марина Газдић Јанковић
1	5				ДОН	Полигенско наслеђивање и нормална дистрибуција	Проф. др Биљана Љујић Доц. др Марина Газдић Јанковић

2	6			П	ХЕМОГЛОБИН И ХЕМОГЛОБИНОПАТИЈЕ	Проф. др Биљана Љујић Доц. др Марина Газдић Јанковић
2	6			ДОН	Поремећаји синтезе хемоглобина.	Проф. др Биљана Љујић Доц. др Марина Газдић Јанковић

РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ МЕДИЦИНСКА ГЕНЕТИКА

модул	недеља	датум	време	место	тип	назив методске јединице	наставник
2	7				П	БИОХЕМИЈСКА ГЕНЕТИКА	Проф. др Биљана Љујић Доц. др Марина Газдић Јанковић
2	7				ДОН	Дијагностика и терапија урођених грешака метаболизма.	Проф. др Биљана Љујић Доц. др Марина Газдић Јанковић
2	8				П	ФАРМАКОГЕНЕТИКА	Проф. др Биљана Љујић Доц. др Марина Газдић Јанковић
2	8				ДОН	Генетске варијације и њихов утицај на метаболизам лекова	Проф. др Биљана Љујић Доц. др Марина Газдић Јанковић
2	9				П	ГЕНЕТИКА МАЛИГНИХ БОЛЕСТИ И ИМУНОГЕНЕТИКА	Проф. др Биљана Љујић Доц. др Марина Газдић Јанковић
2	9				ДОН	Разликовање удела генетских фактора и фактора окружења у генези малигних болести. Наследне и стечене имунодефицијенције-примери.	Проф. др Биљана Љујић Доц. др Марина Газдић Јанковић
2	10				П	ГЕНЕТИЧКИ ФАКТОРИ ЧЕСТИХ БОЛЕСТИ	Проф. др Биљана Љујић Доц. др Марина Газдић Јанковић
2	10				ДОН	Начини доказивања генетичке подложности честим болестима	Проф. др Биљана Љујић Доц. др Марина Газдић Јанковић

РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ МЕДИЦИНСКА ГЕНЕТИКА

модул	недеља	датум	време	место	тип	назив методске јединице	наставник
3	11				П	КОНГЕНИТАЛНЕ АНОМАЛИЈЕ И ДИСМОРФИЧНИ СИНДРОМИ	Проф. др Биљана Љујић Доц. др Марина Газдић Јанковић
3	11				ДОН	Конгениталне аномалије и дисморфични синдроми-дијагностика и примери.	Проф. др Биљана Љујић Доц. др Марина Газдић Јанковић
3	12				П	ХРОМОЗОМСКЕ АБЕРАЦИЈЕ	Проф. др Биљана Љујић Доц. др Марина Газдић Јанковић
3	12				ДОН	Хромозомске аберације-примери	Проф. др Биљана Љујић Доц. др Марина Газдић Јанковић
3	13				П	МОНОГЕНСКИ ПОРЕМЕЋАЈИ	Проф. др Биљана Љујић Доц. др Марина Газдић Јанковић
3	13				ДОН	Моногенски поремећаји-дијагностика и терапија.	Проф. др Биљана Љујић Доц. др Марина Газдић Јанковић
3	14				П	ПРЕНАТАЛНА ДИЈАГНОСТИКА И ГЕНЕТИЧКО САВЕТОВАЊЕ	Проф. др Биљана Љујић Доц. др Марина Газдић Јанковић
3	14				ДОН	Скрининг и тестирање особа са високим ризиком. Технике које се користе у пренаталној дијагностици. Израчунавање и предочавање ризика.	Проф. др Биљана Љујић Доц. др Марина Газдић Јанковић
3	15				П	ТЕРАПИЈА ГЕНЕТСКИХ БОЛЕСТИ	Проф. др Биљана Љујић Доц. др Марина Газдић Јанковић
3	15				ДОН	Конвенционално лечење генетских болести- надокнада ензима/протеина; медикаментна терапија; примена технологије рекомбиноване ДНК у терапији. Општа начела и етичке дилеме.	Проф. др Биљана Љујић Доц. др Марина Газдић Јанковић

						ЗАВРШНИ ТЕСТ
				И		ИСПИТ (јануарски рок)